

Žene u 2023. prave zaokret u privredi

Moj dugoročni cilj jeste da osnažimo žene i majke u preduzetništvu preko naše akcije ŽENE SU ZAKON

Foto: Marijana Vasiljević

RADE BASTA

Rade Basta

U kojoj će meri domaće investicije biti pokretač ubrzanja privrednog rasta Srbije u narednom periodu?

Unapređenje poslovne klime zadatak je svih nas. Programi koje Ministarstvo privrede trenutno realizuje odnose se na višegodišnje investicione projekte izgradnje novih fabrika ili proširenja postojećih proizvodnih kapaciteta s novim zapošljavanjem, na podsticanje preduzetništva, nabavku opreme, podršku mladima i ženama preduzeticama, kao i za početnike u poslovanju. Nedavno smo započeli poseban program koji se odnosi samo na domaće privrednike – na mikro, mala i srednja privredna društva koja imaju pozitivne poslovne rezultate i planiraju nove zdrave investicije.

Moj dugoročni cilj jeste da osnažimo žene i majke u preduzetništvu preko naše akcije ŽENE SU ZAKON. Sledeća godina biće godina žena, čija energija, istrajnost i vedar duh mogu da naprave

zaokret u privredi, koja će biti suočena s brojnim izazovima.

Takođe, nastojim da studentima, koji su kičma razvoja srpskog društva, približim privredu zahvaljujući posebnom programu koji će im omogućiti da imaju klizno radno vreme, tako da obrazovanje ne trpi, a da se u isto vreme pomogne roditeljima. Pohadanjem stručne prakse, odnosno rada tokom školovanja, studenti stiču neophodno znanje i iskustvo, što je odličan pravac za stvaranje budućeg kvalitetnog kadra. Kao ministar pružiću podršku mladima, jer ulaganje u mlade je ulaganje u budućnost.

Imate li bojazan da će usled velikih ekonomskih promena pojedini investitori odlučiti da napuste srpsko tržište?

Nažalost, ne mogu se svi privrednici nositi s teškoćama zbog kojih i neke velike kompanije u svetu zatvaraju svoje pogone. Mi na prste možemo izbrojati primere kompanija koje su u Srbiji poslovale a koje su završile poslovanje i otišle. Ministarstvo privrede će nastojati da na sve načine pomaže privrednike, ali će izričito zahtevati da oni kojima smo pomogli ispune sve svoje ugovorne obaveze. To se odnosi i na one retke slučajeve u kojima se ugovori raskidaju, a kad su poslodavci u obavezi da sve tekuće i zaostale obaveze prema radnicima i državi u potpunosti ispune.

Pored jačanja potrošnje građana i izvoza srpskih proizvoda na inostrana tržišta, rast koji je Srbija ostvarila u prethodnih nekoliko godina zasnovan je pre svega na novim investicijama koje su u našoj zemlji pokrenule čitave lance domaćih dobavljača i proizvođača, omogućile unošenje novih tehnologija, kao i zapošljavanje. Dakle, korist je obostrana.

Mi dobijamo investicije i otvorena nova radna mesta, povećavamo izvoz i devizni suficit, punimo budžete lokalnih samoprava i države, a investitori dobijaju sigurnost u poslovanju i podršku države.

Koji je udeo industrije u otpornosti srpske privrede na krizu?

Zbog stabilnih makroekonomskih performansi u godinama neposredno pre krize, kao i blagovremenih paketa ekonomskih mera Vlade Srbije, stope rasta BDP-a pokazale su određeni stepen otpornosti srpske privrede, čemu je znatan doprinos dala i industrija. Nakon rasta industrijske proizvodnje u 2020. godini od 0,4%, industrijska proizvodnja je nastavila da raste i u 2021. godini – za 6,3% u poređenju sa 2020. godinom. Posmatrano po sektorima, u 2021. godini rast je zabeležen u sve tri oblasti: u rudarstvu 27,6%, prerađivačkoj industriji 5,5% i snabdevanju električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji 0,7%. U prva tri kvartala 2022. godine, u odnosu na isti period 2021, ostvaren je rast ukupne industrijske proizvodnje za 1,9%, prerađivačke industrije za 2,7% i rudarstva za 25%, dok je pad od 11,5% zabeležen u sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacije. Podsetiću vas i da je u martu 2020. godine usvojena Strategija industrijske politike Republike Srbije od 2021. do 2030. godine, dokument kojim se definišu pravci razvoja prerađivačke industrije u narednoj dekadi. Akcenat je na postepenoj transformaciji industrije od radno intenzivnih i nižih tehnologija ka kapitalno intenzivnim i visokotehnološkim rešenjima, uz poseban fokus na procese digitalne transformacije i zelene tranzicije, kao dva ključna elementa za budući održivi razvoj industrije.